

Заблоковані барикадами

(Початок на 2-й стор. обкладинки).

Після побиття «Беркутом» мітингувальників на Майдані в ніч із 29 на 30 листопада та наступних сутічок із правоохоронцями на місце мирних і веселих студентів і студенток прийшли, переважно, старші чоловіки, які вимагають відповідальності влади і для яких капітуляція є неприйнятною.

2

Утім, те, що в опозиції не вистачить голосів за відставку уряду, стало зрозумілим із численних розмов у кулуарах іще до початку пленарного засідання 3 грудня. Анонсований раніше у ЗМІ масовий вихід народних депутатів із фракції Партії регіонів, який міг би вплинути на розстановку сил у парламенті, не підтвердився – на пленарному засіданні Голова Верховної Ради оголосив про вихід із фракції тільки народного депутата Давида Жванії. Нагадаємо, що нині склад депутатського корпусу має такий вигляд: фракція Партії регіонів – 206 народних обранців, фракція ВО «Батьківщина» – 90 осіб, фракція УДАР – 42 депутати, фракція ВО «Свобода» – 36 парламентаріїв, фракція Компартії – 32 особи, а також 36 позафракційних. Для формування нової (навіть ситуативної) більшості до 168 членів опозиційних фракцій має долучитися щонайменше 58 народних депутатів.

Спочатку парламентарії емоційно обговорили внесений лідерами фракцій ВО «Батьківщина» Арсенієм Яценюком, УДАРУ – Віталієм Кличком і ВО «Свобода» Олегом Тягнибоком проект постанови «Про відповідальність Кабінету Міністрів України». Настала черга для виступу Петра Симоненка, який повідомив, що фракція Компартії не голосуватиме за опозиційний проект, бо підставою для відставки уряду Миколи Азарова вказане не підписання

Угоди про асоціацію. Як відомо, ставлення комуністів до європейського зовнішньополітичного вектору України різко негативне. При цьому Петро Симоненко запропонував опозиції підтримати ініційований КПУ проект постанови про відставку уряду через незадовільну соціально-економічну ситуацію в країні, а також парафування не підготовленої Угоди про асоціацію з ЄС, зазначивши, що під документом уже стоять підписи членів його фракції. У відповідь, під оплески своїх колег, лідер фракції ВО «Батьківщина» Арсеній Яценюк заявив: опозиція проголосує за проект комуністів.

Утім, інтрига зникла так само швидко, як і з'явилася, коли Голова Верховної Ради Володимир Рибак поставив на голосування опозиційний проект про відповідальність уряду, який підтримали 186 парламентаріїв.

– Що стосується розгляду проекту постанови фракції Компартії, його слід спочатку зареєструвати, – підкреслив Голова законодавчого органу. Після цього опозиційні народні депутати попрямували до президії з очевидним наміром заблокувати роботу керівництва Верховної Ради й Володимир Рибак одразу закрити пленарне засідання. Згідно з Регламентом, проект постанови про відповідальність Кабінету Міністрів не може бути розглянутий Верховною Радою

більш як один раз протягом однієї чергової сесії законодавчого органу. Відтак, у 2014 році проект постанови авторства комуністів триматиме уряд у напрузі, адже для результативного голосування фракціям ВО «Батьківщина», УДАР, ВО «Свобода», КПУ та опозиційним мажоритарникам (якщо розклад політичних сил у Верховній Раді не зазнає істотних змін) не вистачатиме всього десятка голосів, а не сорока – як 3 грудня.

На початку свого виступу в парламенті Прем'єр-міністр України Микола Азаров вибачився за дії правоохоронців на майдані Незалежності й закликав мітингувальників до мирного вирішення ситуації. Фракція ВО «Свобода» супроводжувала виступ очільника уряду вигуками «Українська!». Потім із закликами «Відставка!» долучилися члени фракції ВО «Батьківщина» та УДАРУ.

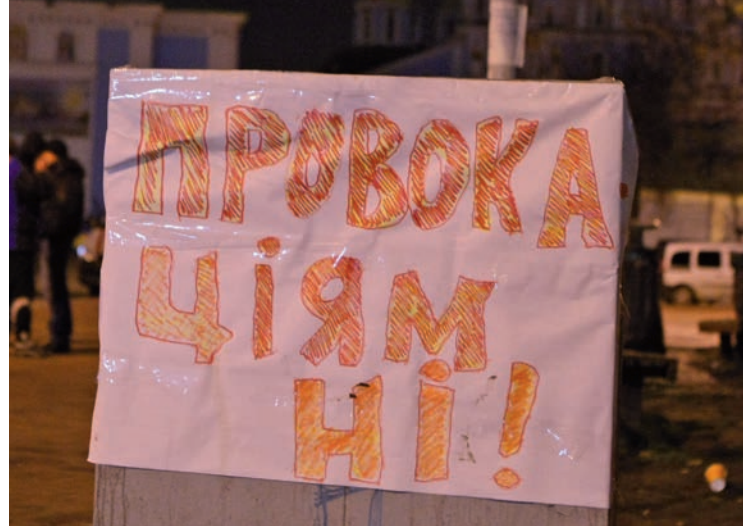
– У ваших лавах є грамотні юристи, фахівці, вони прекрасно розуміють, що ваші дії [з захоплення адміністративних будівель та блокування роботи органів влади. – Ред.] порушують не лише Конституцію України, її закони, а й прямо порушують Кримінальний кодекс. Ми відкриті до діалогу з мирними маніфестантами й простягнули вам руку. Якщо ми зустрічаємо кулак, я кажу відверто – у нас сили достатньо, – звернувся очільник уряду до опозиційних народних депутатів і мітингувальників, для яких включили трансляцію з сесійної зали на вулицю. Микола Азаров уточнив: для початку діалогу протестувальники мають припинити займати урядові будинки, заважати роботі державних адміністрацій.

Зауважимо, що за ходом ранкового пленарного засідання уважно стежили прихильники опозиційних сил, які перебували на вулиці Михайла Грушевського перед Верховною Радою, а також учасники мітингу Партії регіонів, які розташувалися біля Маріїнського палацу. Перші постійно вигукували гасла з останніх мітингів. Для других зі сцени виступали прихильники провладної політичної сили, а також звучали пісні військової тематики: з репертуару групи «Любе», радянські фронтові пісні й навіть згущальне в цій ситуації «Любимый город может спать спокойно». Периметр Верховної Ради пильнували правоохоронці.

Під час виступу прем'єр Микола Азаров зазначив, що за наслідками

Київ, 3 грудня 2013 року

останніх подій в уряді будуть зроблені «рішучі кадрові зміни», а також підкреслив: найближчим часом українська делегація відвідає Брюссель для продовження переговорів щодо підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, адже Єврокомісія погодилася розглядати питання про фінансову компенсацію збитків економіці України [завдані через санкції Росії. – Ред.].

Напередодні Голова Верховної Ради Володимир Рибак заявив, що нині парламент мусить перетворитися на центр вироблення консенсусу політичних сил і організаторів громадського руху та запропонувати главі держави спільне бачення цивілізованого виходу з кризи. Він гарантував, що в парламенті може бути організований такий «круглий стіл» для обговорення ситуації за участю опозиційних фракцій, громадських організацій, які покликали людей на Майдан, і представників більшості.

Очільник законодавчого органу назвав побиття мітингувальників «Беркутом» на майдані Незалежності в ніч із 29 на 30 листопада «насильством, яке не має розумного пояснення й виправдання та засуджується главою держави, урядом, керівництвом і депутатами Верховної Ради».

– Ми на боці людей, які за Конституцією можуть вільно проводити

мирні збори й висловлювати на них свої думки. Ніхто не має права принижувати й бити їх. Те, що нині відбувається в нашій державі, не може не викликати занепокоєння. Насильство ніколи не було й не повинно бути засобом розв'язання будь-яких проблем, а тим більше – суспільно-політичних, – наголосив Володимир Рибак. – Переконали, що блокування державних і комунальних установ не є тим, що сприяє діалогу. Перше, що мають зробити політики, – утримати суспільство від радикальних дій, застосування насильства.

На думку Голови Комітету з питань національної безпеки і оборони Володимира Литвина, Верховна Рада має не тільки заслухати звіт Генпрокуратури щодо розслідування про побиття мітингувальників на майдані Незалежності в ніч із 29 на 30 листопада і дати оцінку подій у столиці, а й створити делегації за участю представників Верховної Ради для переговорів із Росією та Євросоюзом. Зокрема, із європейськими колегами слід домовлятися про введення безвізового режиму з 2014 року. А парламент має ухвалити всі необхідні законопроекти, які були обумовлені зобов'язаннями перед ЄС. Окрім того, Володимир Литвин зазначив, що у відповідь на пропозиції трьох фракцій не

має пропозицій влади. Також він вважає, що Президент України Віктор Янукович мав би сформувати новий уряд.

– Поле для компромісу ще є. Не робіть вигляд, що все само по собі розсмокчеться. Якщо хочемо зберегти країну – треба ухвалювати хірургічні рішення, бо ми стоїмо перед можливістю силового протистояння, за яке будуть відповідати дві сторони, – підкреслив Володимир Литвин із парламентської трибуни.

На думку лідера фракції ВО «Батьківщина» Арсенія Яценюка, ключ до розв'язання політичної кризи – в руках Президента Віктора Януковича. Глава держави повинен підписати указ про відставку уряду Миколи Азарова. Друга вимога ще радикальніша – оголошення дострокових президентських і парламентських виборів. Та, зрозуміло, що шанси реалізації таких вимог надто примарні. У парламенті немає більшості для ухвалення відповідних рішень. Максимум, на що можна сподіватися, це обіцяні Миколою Азаровим «рішучі кадрові зміни». Чи заручився він підтримкою Президента?

Ігор БЕККЕР.
Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

3

Київ, 1 грудня 2013 року

